

Märkustega arvestamise tabel Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine ja kehtetuks tunnistamine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1542 rakendamine“ eelnõu“ juurde

Esitaja	§ või koht eelnõus	Ettepanek/arvamus	Kliimaministeeriumi selgitus
Justiits- ja digiministeerium	§ 1	Kehtiva põhimääruse § 19 lõike 1 kohaselt on registrisse kantud andmed avalikud, kui neile ei ole Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88), seadusega või selle alusel kehtestatud juurdepääsupiirangut. Juhime tähelepanu, et juurdepääsupiiranguid saab kehtestada üksnes juhul, kui seaduses on ette nähtud juurdepääsupiirangu alus. Otse isikuandmete kaitse üldmäärusest ei tulene juurdepääsupiirangu alust, vaid isikuandmete kaitseks tuleneb võimalik alus AvTS § 35 lõike 1 punktist 12, seega tuleb viide IKÜM-ile välja jätta.	Märkusega arvestatud. Eelnõu täiendatud punktiga 9 järgmises sõnastuses: „9) paragrahvi 19 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt: „(1) Registrisse kantud andmed on avalikud, kui neile ei ole seadusest tulenevalt kehtestatud juurdepääsupiirangut.“.
		Lisaks eelnevale ei ole selge, mida on mõeldud kehtiva põhimääruse § 19 lõikega 5, mille kohaselt ei märgita registri avalikus vaates teavet, mis võimaldaks füüsilist isikut tuvastada. Juhime tähelepanu sellele, et isikuandmete avaldamiseks peab olema seaduses ette nähtud eraldi õiguslik alus, vastasel juhul peaks üldjuhul isikuandmed tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks. Palume selgitada, mida tähendab avalikus vaates ja kes saavad isikuandmetega tutvuda mitte avalikus vaates.	Märkusega arvestatud. Eelnõu täiendatakse punktiga 12, millega tunnistatakse kehtetuks § 19 lõige 5.

Märkustega arvestamise tabel Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine ja kehtetuks tunnistamine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1542 rakendamine“ eelnõu“ juurde

		Juhul kui sätte mõte on see, et isikuandmed on asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teave, siis see tuleneb juba AvTS-st ja põhimääruse § 19 lõikest 1 ning sellisel juhul seda põhimääruses enam ei korrata. Kui aga isikuandmetega saab tutvuda igäüks ennast tuvastades, siis tuleb seaduse tasandil näha ette, mis eesmärgil ja milliseid andmeid avaldatakse.	
Keskkonnaagentuur	§ 7 lg 1 pt 1	Paragrahvi 7 lõike 1 punkti 1 täienduse osas (lisatakse „ja kaubamärk“- kaubamärgi andmeid nõuab ka sama sätte lõike 1 punkt 6. Kas punktides 1 ja 6 nõutav kaubamärgi info võib olla erinev või piisab ühe punktiga kaubamärgi info nõudmisest?	Kehtiva määruse sõnastuses on ebaselge, kas andmed kaubamärgi kohta peavad esitama kõik probleemtoodete tootjad või ainult elektri- ja elektroonikaseadmete tootjad. Selguse huvides muutsime eelnõud § 7 lg 1 punkti 6 sõnastuse muutmiseks. Punkt 6 sõnastatakse järgmiselt: „6) probleemtoote kategooria , kaubamärk, mida tootja probleemtoodete turule laskmisel kasutab, turule laskmise alguse aeg, elektri- ja elektroonikaseadme puhul liigitus, kas need on mõeldud kasutamiseks kodumajapidamistes või mujal kui kodumajapidamistes, patareid või aku keemiline koostis;“
OÜ Eesti Elektroonikaromu	Määruse (EL) 2023/1542 artikkel 58 lg 7	Tagatise puhul on meie huvi selles, kui suur peab olema TVO-l tagatis, millise koguse peale ja kui kauaks? Näiteks 2025 aastal on märkimisväärset koguses hakatud Eestisse tooma ning ka Eestis	Tagatise kestus ei ole määratud kindla tähtajaga, vaid tuleneb määruse (EL) 2023/1542 artikli 58 lõike 7 eesmärgist tagada tootjavastutuse kohustuste täitmine ka juhul, kui tootja või

Märkustega arvestamise tabel Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine ja kehtetuks tunnistamine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1542 rakendamine“ eelnõu“ juurde

		müüma akusalvestuse jaamasid, mille eluiga on ca 20 aastat. Kui võtta aluseks selline toode, siis kuidas TVO peaks antud juhul tagatist arvutama? Lisaks on oluline märkida, et tasu küsitakse nende toodete eest näiteks kahes osas. Seoses Eesti oleva konkurentsi olukorraga ei saa ka hetkel nende salvestusjaamade taaskasutustariifi hetke turuolukorrale vastavaks viia, kuid ei saa välistada ka seda, et 20 aasta pärast on nende akude taaskasutuslahendused ka soodsamad hetkel pakutavatest lahendustest. Samuti on küsimus kantavate patareide kohta, mille eluiga on lühem. Kas nende tagatis peaks olema siis näiteks kvartaalne või kord poolaastas? Soovime selle tagatise osas täpsemat infot, kuidas seda plaanitakse rakendada hakata?	tootjavastutusorganisatsioon lõpetab tegevuse või muutub maksejõuetuks. Seetõttu peab tagatis katma kogu ajavahemiku, mil turule lastud toodetest võivad tekkida jäätmed ning nende käitlemise kohustus. Tootja rahalise tagatise põhimõte ei ole uus, eelnõuga vaid täpsustatakse selle sisu.
	Artikkel 70 lg 1 Art 70 lg 2 Art 71	Artiklis 70 on välja öeldud, et patarei ja akujäätmeid ei tohi põletada. Samas on üle EL probleem lithium primary patareidega, mille puudub taaskasutamiseks vajalik lahendus ning see ei oma ka materjalina ringlussevõtu väärtust. Nende patareide materjalina ümbertöötlemine on majanduslikult ebamõistlik. Suur osa selliseid patareisid sisaldavad mh ka ka e-sigaretid. Antud juhul oleks lithium primary patareide taaskasutamiseks kõige mõistlikum rakendada	Käesoleva eelnõuga ei reguleerita patarei- ja akujäätmete käitlusviiside lubatavust ega kehtestata erandeid jäätmete põletamise nõuetele. Eelnõu eesmärk on viia probleemtooteregistri põhimäärus kooskõlla määruse (EL) 2023/1542 nõuetega ning täpsustada registriandmete koosseisu ja menetlusreegleid. Määruse (EL) 2023/1542 artiklis 70 on sätestatud patarei- ja akujäätmete

Märkustega arvestamise tabel Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine ja kehtetuks tunnistamine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1542 rakendamine“ eelnõu“ juurde

		just energiatootmist, sest see on majanduslikult ning keskkonna seisukohast antud toote puhul kõige mõistlikum lahendus. Kuidas oleks võimalik lithium primary patareidele rakendada siiski taaskasutuslahendust põletamise kaudu ohtlike jäätmete põletuse tehastes?	põletamise keeld ning liikmesriigil puudub võimalus kehtestada riigisisese õigusaktiga sellest üldist erandit. Seetõttu ei ole võimalik käsitleda kommentaaris tõstatatud küsimust käesoleva eelnõu raames.
MTÜ EES-Ringlus	Patareide ja akude laiendatud tootjavastutuse kohustuse täitmise loakohustuse regulatsioon on puudulik	Eestis ei ole sätestatud eraldi määruse 2023/1542 artikli 58 kohast loamenetlust ning meile pole teada ka ühtegi algatust selle tegemiseks. Selle põhjal võib oletada, et lähtudes määruse 2023/1542 artiklist 55(8) on otsustatud kujundada artikli 55 kohane registreerimismenetlus ja artikli 58 kohane loamenetlus ühtse menetlusena. Paraku on ebaselge, milline on selle ühtse menetluse tegelik õiguslik iseloom. Täna sel hetkel kujutab probleemtooteregister (edaspidi PROTO) endast andmekogu, millesse andmete kandmise eesmärk ja iseloom on loakohustusest mitte lihtsalt erinev, vaid sellele vastanduv. Probleemtoodete ja/või neist tekkinud jäätmetega toimingute tegemine toob seaduses sätestatud juhul kaasa kohustuse esitada nende toimingute kohta andmeid PROTO-le. Vastavate andmete PROTOs kajastumine näitab vaid isiku poolt tal lasuvate kohutuste täitmist ega loo talle ühtegi uut õigust. Seevastu tegevusloal on täiesti teistsugune iseloom. Kui PROTO registreering	Kehtiv probleemtooteregistri menetlus ei kujuta endast pelgalt tehnilist andmete kandmist registrisse. Registreerimistaotluse läbivaatamisel kontrollib pädev asutus muu hulgas, kas tootja või tootjavastutusorganisatsioon on kirjeldanud viisi, kuidas ta kavatseb tootjavastutuse kohustusi täita, ning kas tal on selleks vajalik korralduslik ja sisuline võimekus. Seega sisaldab ka kehtiv registreerimismenetlus sisulise eelkontrolli elemente, mis täidavad määruse (EL) 2023/1542 artiklis 58 sätestatud eesmärgi.

Märkustega arvestamise tabel Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine ja kehtetuks tunnistamine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1542 rakendamine“ eelnõu“ juurde

		on tegevusluba, siis kujutavad registreerimise eelduseks olevad tingimused endast tegevusloa kontrollieset ning PROTOs registreerimisega tekib õigus laiendatud tootjavastutuse kohustuse täitmise teenuse pakkumiseks.	
	PROTO põhimääruse muudatus nr 1 (paragrahvi 7 lõike 1 punkti 1 täiendamine ehk kaubamärkide kohta teabe esitamine) (muudetud eelnõus punkt 1)	Nõude sisu on ebatäpne ja ebaselge. Määruse 2023/1542 artikli 55(3)(a) järgi tuleb registreerimistaotluses esitada <i>«kaubamärgid (kui need on olemas), mida tootja liikmesriigis tegutsedes kasutab»</i> . Kui selle asemel nõuda üksnes, et tuleb esitada „kaubamärk“, muutub niigi ebaselge nõude sisu veelgi ebaselgemaks. Pigem tuleks määruse 2023/1542 asjaomane tekst tervikuna PROTO põhimääruse § 7 lõike 1 punkti 1 lisada, võimalusel seda vähemalt seletuskirjas täpsustades. Eesti kontekstis on tootjateks valdavalt maaletoojad, kelle poolt oma äritegevuses kasutatav kaubamärk ei pruugi olla ühegi tema poolt turule lastava patarei või aku kaubamärk. Eelnõu seletuskirjas tuleks täpsustada, kas silmas on peetud üksnes tema poolt turule lastavate patareide või akude kaubamärke, ning milline tegevus kvalifitseerub nende kaubamärkide kasutamisenä antud sätte tähenduses.	Märkusega osaliselt arvestatud. Eelnõu sõnastust muudetud. § 7 lg 1 pt 6 sõnastatud järgmiselt: „6) probleemtoote kategooria, kaubamärk, mida tootja probleemtoodete turule laskmisel kasutab, turule laskmise alguse aeg, elektri- ja elektroonikaseadme puhul liigitus, kas need on ette nähtud kasutamiseks kodumajapidamistes või mujal kui kodumajapidamistes ning patareide või akude keemiline koostis;“
	PROTO põhimääruse muudatus nr 4 (paragrahvi 7 lõike 1 täiendamine punktiga	Muudatus tuleneb määruse 2023/1542 artiklist 58(7), ent samas on tegemist kujuka näitega selle kohta, miks on vajalik registreerimis- ja loamenetluse eristamine ja loamenetluse	Eelnõu eesmärk on täpsustada probleemtooteregistrile esitatavate andmete koosseisu kooskõlas määruse (EL) 2023/1542 artikli 58 lõikest 7

Märkustega arvestamise tabel Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine ja kehtetuks tunnistamine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1542 rakendamine“ eelnõu“ juurde

	8¹ ehk rahastamisvastutuse kohta andmete esitamine) (muudetud eelnõus punkt 3)	nõuete selgus. Tulenevalt antud nõude asukohast määruse 2023/1542 artiklis 58 võib arvata, et antud kohustus on seotud artikli 58 kohase loaga, ent seejuures on EL seadusandja unustanud täpsustada, kas tegemist on antud artikli kohase loa saamise eeldusega (võrdle artiklitega 58(2) ja 58(3), kus see on selgelt järeldatav), s.t. kontrollieseme nõudega. Ka kõnealuse PROTO põhimääruse muudatusega lisatakse vastav info lihtsalt esitatava teabe hulka. Seega tekib muudatuse jõustumisel olukord, kus seda tõenäoliselt käsitletakse 2023/1542 artikli 58 kohase tegevusloa saamise eeldusega, ehkki sellele pole ei määruuses 2023/1542 ega PROTO põhimääruses selgesõnaliselt sellist tähendust omistatud. Selline olukord ei ole kooskõlas õigusselguse põhimõttega ning võib tekitada vaidlusi selle üle, kas antud nõue kuulub või ei kuulu kõnealuse tegevusloa saamise eelduste (kontrollieseme) nõuete hulka. Tegevusloa kontrolliese tuleks asjaomases õigusaktis selgelt sätestada.	tulenevate nõuetega. Eelnõuga ei looda eraldiseisvat klassikalist tegevusloamenetlust ega sätestata uut tegevusloa kontrollieset MsÜS tähenduses. Eesti rakendusmudelil käsitletakse määruse artiklite 55 ja 58 kohaseid nõudeid ühtse menetlusena vastavalt määruse artikli 55 lõikele 8, et vältida dubleerivaid menetlusi ja ebavajalikku halduskoormust. Rahastamisvastutuse kohta andmete esitamise eesmärk on võimaldada pädeval asutusel hinnata tootjavastutuse kohustuste täitmise tagatust ning teostada vajalikku kontrolli. Asjaolu, et registrisse esitatakse täiendavaid andmeid, ei tähenda automaatselt eraldiseisva tegevusloa kontrollieseme loomist ega vajadust sätestada detailset tegevusloaregulatsiooni probleemtooteregistri põhimääruses. Kui tagatis on vajalik art 58 kohaste kohustuste täitmise tagamiseks, on tegemist sisuliselt loa eeldusega sõltumata sellest, kas see on normitehniliselt eraldi loetletud kontrolliesemena.
	PROTO põhimääruse muudatus nr 5 (paragrahvi 7 täiendamine lõikega 3²)	Meie hinnangul tuleks selgelt sätestada, mis on tagatise osas laiendatud tootjavastutuse kohustuse täitmise tegevusloa kontrollieseme nõude sisu, kas nõuetekohane kinnitus, või	Eelnõuga ei kehtestata uut nõuet tagatise suurusele ega uut tagatise arvutamise meetodikat. Tootja rahastamisvastutus ning kohustus tagada tootjavastutuse

Märkustega arvestamise tabel Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine ja kehtetuks tunnistamine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1542 rakendamine“ eelnõu“ juurde

	ehk tagatise kohta esitatavad andmed) (muudetud eelnõus punkt 4)	nõuetekohase suurusega tagatis. Kui esimene, tuleks muuhulgas muuta ka seletusekirja ning rõhutada, et tegevusloa andmisel kontrollitakse tagatise kohta esitatud kinnituse vastavust, mitte tagatise suurust. Kui teine, siis tuleks riigil välja töötada ning tootjatele teatavaks teha ka meetoodika, mille järgi nad erinevate tagatise sisulist nõuetekohasust kavatsevad kontrollida. Kuna täna sellist meetoodika pole, siis ei tohiks vastava kontrolli läbimine olla tegevusloa saamise tingimuseks ning kõnealuse tegevusloa kontrollieseme nõudeks peaks jääma kinnituse vastavus, mitte tagatise vastavus. See ei välista tagatise vastavuse kontrolli järelevalve käigus pärast seda, kui vastav meetoodika on olemas ja piisava ajavaruga tootjate ühendustele teatavaks tehtud.	kohustuste täitmine tuleneb juba kehtivast õigusest. Samuti ei tähenda registrisse täiendavate andmete esitamise kohustus, et registrimenetluses kontrollitaks üksnes kinnituse formaalset olemasolu. Ka kehtiva praktika kohaselt hindab pädev asutus registreerimistaotluse läbivaatamisel muu hulgas seda, kuidas tootja või tootjavastutusorganisatsioon kavatseb tootjavastutuse kohustusi täita ning kas selleks on olemas vajalik korralduslik ja rahaline võimekus. Eelnõuga ei muudeta selle kontrolli olemust, vaid täpsustatakse registrisse esitatavaid andmeid ulatuses, mis on vajalik määrusest (EL) 2023/1542 tulenevate nõuete rakendamiseks ja järelevalve teostamiseks. Täiendava detailse meetoodika kehtestamine ei ole käesoleva eelnõu eesmärk ega eeltingimus määruse rakendamiseks. Riik ei määra jäika summat ega universaalset valemit, sest tagatise piisavus sõltub konkreetse tootjavastutussüsteemi ülesehitusest, turule lastavate toodete mahust, jäätmekäitluse korraldusest ning muudest asjaoludest.

Märkustega arvestamise tabel Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine ja kehtetuks tunnistamine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1542 rakendamine“ eelnõu“ juurde

			Pädev asutus hindab registrimenetluses ja järelevalves tervikuna, kas tootjavastutuse kohustuste täitmine on usutavalt tagatud.
	PROTO põhimääruse muudatus nr 7 (paragrahvis 14 lõike 3 muutmine ehk PROTO registreeringu taotluse lahendamise tähtaja pikendamine 30 päevalt 12 nädalani) (muudetud eelnõus punkt 6)	Leiame, et PROTO põhimääruse § 14 lõikes 3 sätestatud tähtaja pikendamine 12 nädalani ei ole põhjendatud. Kui tähtaegade osas muudatusi teha, siis pigem tuleks viia omavahel kooskõlla PROTO põhimääruse §-s 13 ning § 14 lõikes 3 sätestatud tähtajad. Mõlemad sätestavad tähtaja registreerimise taotluse lahendamisele, nähes ette, et taotluse positiivne lahend (registreering) tuleks teha 30 päeva jooksul, negatiivne lahend (registreeringu tegemisest keeldumine) aga 45 päeva jooksul. Ilmselt on siin lähtutud loogikast, et negatiivse otsuse tegemine vajab põhjendamist ja võtab seega enam aega, ent selline lahendus on tavapäratu ja tekitab praktikas kummalise „hõljumisaja“, kus 30 päeva möödumisest saab vaikumisi järeldada negatiivset otsust, mis veel kuni 15 päeva kusagil valmimist ootab.	Menetlustähtaja muutmise eesmärk on tagada piisav aeg määrusest (EL) 2023/1542 tulenevate täiendavate andmete ja asjaolude kontrollimiseks ning menetluspraktika ühtlustamiseks. Tegemist on maksimaalse menetlustähtajaga ning see ei tähenda, et kõiki taotlusi menetletakse praktikas 12 nädala jooksul. Muudatus aitab tagada, et tootjate registreerimisel kohaldatakse Euroopa Liidu liikmesriikides võimalikult ühtseid menetluslikke lähenemisi ja ajaraame.
	PROTO põhimääruse muudatus nr 8 (paragrahvi 16 täiendamine punktiga 3 muutmine ehk PROTO registreeringu	Esiteks, nagu esimeses alajaotuse selgitatud, võib selline registreeringu kustutamise alus olla loogiline (ehkki ebavajalikult MsÜS regulatsiooni dubleeriv) tegevusloa osas, mitte aga muu registreeringu osas. Arvestades muuhulgas asjaoluga, et muude probleemtoodete kui patareide ja akude osas	Kehtivas põhimääruses on registreeringu kustutamise aluseks üksnes tootja tegevuse lõpetamine või tootja enda taotlus. Muudatus on vajalik, et luua täiendav alus registreeringu kustutamiseks olukorras, kus tootja või tootjate ühendus ei kõrvalda

Märkustega arvestamise tabel Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine ja kehtetuks tunnistamine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1542 rakendamine“ eelnõu“ juurde

	kustutamise aluste täiendamine) (muudetud eelnõus punkt 7)	puudub PROTO registreeringul tegevusloa tähendus ning patareide ja akude osas on sel parimal juhul vaid osaliselt tegevusloa tähendus, on sellise üldise registreeringu kustutamise aluse sätestamine ilmselgelt põhjendamatu. Leiame käesoleva seisukoha esimesele alajaotusele viidates, et kogu määruse 2023/1542 artikli 58 kohase järgi laiendatud tootjavastutuse kohustuse täitmise tegevusloa regulatsioon tuleks terviklikult läbi mõelda ning sätestada osaliselt JäätS-s ja vajadusel osaliselt PROTO põhimääruses.	registreeringu peatamise aluseks olnud puudusi määratud tähtaja jooksul. Probleemtooteregister ei ole pelgalt statistiline andmekogu, vaid registri kaudu kontrollitakse tootjate ja tootjavastutusorganisatsioonide osalemist tootjavastutussüsteemis ning laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmist. Registrikande kustutamise võimalus on vajalik olukordades, kus registrikanne ei vasta enam tegelikule olukorrale või kus registrisse kantud isik ei täida registri pidaja poolt tuvastatud nõudeid ka pärast täiendava tähtaja andmist. Muudatus ei kujunda probleemtooteregistrit ümber tegevusloaks ega loo uut loamenetlust, vaid täpsustab olemasoleva registrimenetluse toimimist ja tagab registriandmete usaldusväärsuse ning järelevalve tõhususe. Samuti võimaldab see rakendada määruse (EL) 2023/1542 nõudeid olemasoleva registrisüsteemi kaudu ilma eraldi paralleelset loamenetlust loomata.